

Данцігський епізод.

Ще трохи а данцігський скринковий епізод був би розрісся в поважну справу, хоч і так він набрав вже ваги майже міжнародної події. На території Данігшу ушкоджено неправдою і під захистом ночі притверджені польські поштової скринки. Польський уряд і польська преса глядять на цю подію інакше, а саме твердять, що тут обиджено м'єстат польської держави, бо на поштових скринках нахотилися державні емблеми Польщі.

Змагаючи до поладнання цього епізоду, данцігський сенат асонується до високого комісара Ліги Націй в Данігшу Мек Донеллі, в якому напрошує його вирішити новий конфлікт з Польщею. Найвищі правні постанови, які управляють Польщу до введення польської пошти на герені данцігської пристані виключно в спеціальних, на ту ціль призначених будинках з виключенням поштових скринок і листосів, сенат "закладає святоточний протест проти того, що польський уряд шляхом своїх самовільних заар'ажень виступає поза границі, зазначені йому правослиними рішеннями Ліги Націй, тим нарвше суверенні права від міста Данігшу".

Зем представники обох держав Вели переговори, а метою дійти до порозуміння: до нового митового договору. Ці переговори розбилися. Німеччина вважає, що відсутність договору з Францією є для неї корисніша. Німеччина не згодиться імовірно навіть на пропонування Францією тимчасове торговельне порозуміння. Німці рахують на симпатії Англії та Зєдинених Держав і своєї митній боротьбі з Францією. Цим двома державам залежить на економічній розвитку Німеччини, а коли Франція не матиме змоги експортувати свого краму до Німеччини, тоді вона буде більше схильна у господарсько-фінансовій скрутї до уступок.

З другого боку розбіжність поглядів союзних держав на повонні довги змінює Німеччину в її одношльній лінії. Те, що єднає союзників: окупація колонської території та справа розброєння Німеччини — належить також до питань, які не є відокремлені від цілої низки інших, ще нероз'яснених питань. Побачимо, чи на париській конференції виступить ще раз давня союзницька солідарність, чи зарисуються перші щілини у потрясній будівлі, яка залишилася по війні.

Вкінці сенат покликуються на парижську конвенцію з 9. липня 1920, яка в таких випадках вимагає приноворення методи арбітражу.

Проти такого спокійного і чистого рішеного ставлення справи польська преса вдаряє у найвищий тон. Вона домагається ні менше — ні більше, тільки негайного приноворення господарських санкцій, щоб припинити апровізацію Данігшу, дальше введення польської пошти на територію Данігшу для охорони правительстваних об'єктів і особистої безпеки представництва польської держави і акції мобілізації на данцігській границі відповідної кількості польського війська, готового кожної хвили до оборони польських прав і м'єстату польської держави.

Таким чином данцігський епізод набрав признак затяжної проблеми міжнародного значіння. Він не лише вирине на міжнародному терені, але й готов був дати привід Польщі до кроків, які mutatis mutandis нагадувалиб акцію ген. Желіговського у відношенні до Вільни.

Господарські санкції, введення польської пошти і мобілізацію польського війська на данцігській границі вказує польська преса як мінімум на зовнішній, які повинен польський уряд витягнути з останніх подій на данцігському ґрунті.

Коли таке є мінімум польських вимог, то щож говорити про максимум?

Із даром польська преса бє голочно на те, що витягнення агаданого вже "мінімум-а консеквенцій" з господарськими санкціями, поліцією і військом найде апробату всіх держав, що з тріогом глядять на огнище більшовицької пропаганди, яка концентрується в Данігшу. Коли з тим всім порівняємо інформації півофіційної "Litauische Rundschau", що Польща в своїх інтервенційних забаганках проти Рад. Союзу, — мовляв — для усунення комуністичної небезпеки для себе, — вимагає закріплення себе на балтійському побережі, себ-то вимагає Данігшу або може й щось більше, то аж тоді стане перед нами у всія повноті нагальна гра в скринковій справі.

І хто знає, чим був би закінчився данцігський епізод, колиб телеграфічні дроті не принесли були відомості, що захиталося, перестало бути актуальним творення проти-більшовицького блоку, чи навіть воєнної кретибілізованої коаліції від промовод Англії. Годяться зазначити, що перехід відомості, що скоро тільки європейська преса заговорила про цей блок чи новий "кільчастий дріт" супроти СРСР, півофіційний "Тан" назвав ці заходи звичайною примхою. Тепер вже і Чемберлен — по словам Раковського — заявив, що Англія не хоче брати участі у протибільшовицьких союзах, ані в кампанії на Балканах чи в інших державах. З цих заяв роблять висновки, що Чемберлен має намір відновити переговори з СРСР, скоро тільки радянський уряд дасть гарантії щодо припинення комуністичної пропаганди в Англії і домініях.

Ця відомість була коновкою хожодної води на розпалені польські голови. Англійська здержливість в справі творення протибільшовицького блоку не тільки відсуває на деякий час, або й усуває зовсім саму ідею такого блоку, але й змушує до відвороту польський воєнничий табір. Правда, віцепрем. Тугут заслонює цей відворот сильними фразами про те, що Польща "не дозволить нікому вневажати своїй честі — без огляду на те, чи зневажаючим буде сильний, чи слабкий і чи слабкі будуть ховатися за плечі найсильніших", але становище Англії приму-

шує Польщу згодитися на "експізіцію" данцігського сенату, а справу мериторичного вирішення скринкової події віддати високому комісареві Мек Донеллі в першій інстанції.

М. Ч.

20 С. М. здержується висилку часопису тим Вп. Передплатникам, що залягають з передплатою за біжучий місяць. Передплата на біжучий місяць 4'20 зол.

Національний Музей у 1924 р.

II.

Завдяки заходам і бажанню грат. громади Богородчан, славновісний іконостас вікин XVII, і початку XVIII, в. а. доконт скатапави отримався вийти в Національному Музею на довгий час, поки Богородчани не будуть мати відповідної церкви для його приміщення. Тепер одначе ця національна дороговинність знаходиться в такому стані, що доведеться вложити в неї значні кошти, щоб належимо закріпити мальовиля, їх одчистити тільки з болота і колоті, та виставити до прилюдного оглядання. Про повне виставлення цієї величної пам'ятки у природному обрамленні не можна думати за браком місця на висоту. Отож ця пам'ятка дасть змогу тісному кружкові підготовлених до справи пізнати ближче дальшу ступінь іконописної техніки та перехід від іконописного рисунку до олійного реалістичного малюнку, а Празничні іконостаси дадуть змогу арозуміти шлу сіль звязків іконописи — зі словесністю, західним і своїм стародруком-дереворитом, та людювим адібництвом.

Вистави і належні до них пояснення протягом 1925 р. будуть поступенно розкривати цінності Богородчанського іконостасу, з чого зможуть користати як найширші круги суспільності, що своєю членною участю у цих виставах захотять причинити Управлі Музею платою за вхід лишнього гроша на її дуже великі потреби, хоча-

ЕВГЕН ЯВОРОВСЬКИЙ.

Різдво під Львовом.

Уривок з полевого записника.

— — — Поляки бють знову на нас мінами. Наші батареї разом з групою всі мовчать. От, здавайся на ласку божу.

До мене на позицію до Пасік ріських зайшов пічю якийсь поручник З. сотні ім. ки. Льва. Оповідає, що свої становища обмотує вже дротами. Добре робить! Він так само як я думаю, що тільки облогою взяти Львів.

Артилерія бє десь далеко на м'єсто. Тільки чути протяжне гудіння.

До нас "нарокував" Володимир Хомин, хорунжий з Камінки Струмилі. Дуже симпатичний... Я дістав приказ перебрати 11. сотню IV. коломийського курія в адміністративно (тактично нею в вже довший час проводив). Бовані стам сотні такий: чотирох старшин і мною (я, Юліан Галаревич, Теодор Вич, Володимир Хомин).

*) І добрий. Позже він якраз відійшов з військом, Ужасно у нашому наступі в Бурштині.

в першій четі 40 люда, у другій 42-ох, у третій 41 зі справником, разом 123+4 саїтети і разом 127+12 скорострільних — разом 139. Командованих 19, себто три чурі, двоє у канцелярії, двоє кухарів, чотирох візників, чотирох поводаторів коней, двоє хорих при обозі, один ординанс у канцелярії сотні — й один батальйонний ординанс. Хорих з дня всім. Разом харчевий стан: 166.

Дають мені знати, що завтра о 8. год. рано в Сихові розділювати буде спеціальна семичленна делегация в Коломиї дарунки на Різдвяні Святя між Коломиї... Не забули нас наші в Коломиї... У Пасіках біля самої школи явилися аж три пари запряжених у вози коней — і шльком безладно ідуть собі! Це вже крайнє ігнорування ворога! Телефоную скоро до гармат — і вони вже бють!... Вози з кіньми галлопом утікають... Довідується від телефоніста, що по лісах на наших задах не тільки ворожі частини, але й наші дезертери. Іх повно. Всі озброєні і голодні. Нападають на наших людей, голодно на кухні.

Наші мали зроби́ти наступ на щегольні. Одну з них навіть обсадили.

Дня 6. січня 1919 р. Імч. тж.:

стріляють тільки ріако. Десь на ліво бє наша "панцирка" газовими гранатами.

Рано о 6. год. нахотить до мене 12. сотня О. Бордун і зміняє мене і мою сотню. Я відходжу зі сотнею радо до Вульки. Цікаво: тільки я відійшов зі становища — вже вдарила міна у дім, де я перебував, а де тепер Бордун з телефоністами... Справді: команда мусіла перенестися в дім наліво...

Я перейшов зі сотнею через Пирюсівку. Куріний Запотоуєч і поручник Шуровський лежали ще в ліжку, а значковий Водулинський поїхав вже до Сихова — по Різдвяні дарунки.

Буа чудовий ранок. Природа була покрита снігом. Ідемо до Сихівської Вульки.

На місці акції. Розкватировалися. Тільки 1. чета з Вінчуrom пішла ще 15 хвилин дальше ізза браку хат під кватіри.

Нахотить Різдво Христове.

Досить сумно і неагесло. Не знати, чи вороги не зачнуть якої комедії ще сьогодні?

Наші запалили ім муніційний склад біля щегольні... Горить і тріскає на голозі! Чути аж воя!... І дим іде високо...

До мене являються комедисти...

від поодиноких чет... зі старими різдвяними піснями... Мені якось ніяково...

Тут і заряджено у нас — строга поготівля! Нам передано телефоном желання "Веселих Свят" від отамана Минютки і соти. Галавча, команданта візників. Я побажав щастя нашому курієві!

Телефонують: вже привезли до курія "дарунки"... Якийсь календар на 1919 р. "Український Жовнір" — картка "Веселих Свят"...

Ми пішли ще глянути на горіючу електричну. Великий пожеж.

7. січня 1919 р. Тихо на шлому фронті. Перший день Свят. Чудовий ранок. У лісах біля Сихівської Вульки всі красні нараза...

Я вібрав сотню і промовив до неї про "Світ, нас і наше будуче"... Триві "гурра"... Для Української Республіки!

До нас лийшов Вінчур, еотім Запотоуєч. Дискутуємо. Оголошення генерального штабу голосить про нашу неадачу біля Мостись. Яєсь вісти доносять, що в Коломиї прибула комісія — самі Наддніпряні! — й асентерує всіх без розбору!... Наш телефоніст удняєся — і пішов у напрямі Сихова. Його приодлавно: дістав на дорозі 15 буга... Мій рахунок... чужі поїми і занадто

1000

при участі великої капелі, на котрий запрошує — УПРАВА КАВАРНІ І РЕСТАВРАЦІЇ.

-1

8-8

2-1

2-2

1-

501
1-

442

THE MARCH

НОСТА
1-1/2

100

1

open

154

1

72

9-24

Замовлення виконуються совісно.

778

A circular woodcut illustration of a three-masted sailing ship, likely a galleon, on the sea. The ship is shown from a side profile, sailing towards the right. It has three masts with multiple sails deployed. The hull is dark, and the ship is surrounded by stylized wavy lines representing the water. The entire scene is enclosed within a circular border.

Перемішль,
вул. Францішканська 1
Ярослав, пл. Міцкевича 1
Тарнів, вул. Краківська 15
Краків, Ринок 80
Бельєно, вул. Ягайлонська 10
Тешинь, вул. Глибока 18.

1184 1-2

1

DEC 21 1964

12

За редакцию прислали О. Кортис.

3 друкарні: Видавничої Спідухи, Плато, Дале, Винод з 10